

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v De heer mr. drs. B.J. Bruins
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Utrecht 15 februari 2018

Geachte heer Bruins,

Met interesse nam het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut (CSGP) kennis van de voornemens tot wijziging van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG). Het CSGP maakt graag gebruik van de mogelijkheid om advies uit te brengen inzake de wijzigingen. Om u een volledig beeld te geven zal het CSGP eerst kort ingaan op de context waarin hij de wijzigingen beoordeeld heeft. Vervolgens zal nader ingegaan worden op de nieuwe rol van het zorginstituut en de opname van de orthopedagogog-generalist in de Wet BIG.

Kort samengevat meent het CSGP dat het veld er het meest bij gebaat is als er eerst een duidelijke beroepenstructuur komt voor de psychologieberoepen in de Wet BIG, uiteraard met inbreng van alle betrokken partijen, voordat er wijzigingen in de huidige structuur aangebracht worden.

CSGP

Het CSGP is de instantie die onder meer tot taak heeft de minister te adviseren inzake de opleidingsstructuur en criteria en eisen voor de opleidingen van de artikel 3 Wet BIG basisberoepen gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut. Daarnaast stelt het CSGP nadere eisen en procedures vast voor de erkenning van en het toezicht op opleidingsinstellingen, praktijkopleidingsinstellingen en opleiders voor de basisberoepen en de artikel 14 Wet BIG specialismen klinische psychologie en klinische neuropsychologie. Verder is het CSGP ook verantwoordelijk voor het aanwijzen van deelgebieden van de gezondheidszorgpsychologie als specialisme en het intrekken van een dergelijke aanwijzing. In het kader van deze taken houdt het College zich -voor zover het de regelgeving van het College raakt- ook bezig met bredere vraagstukken die de beroepen en de opleidingen betreffen. Het CSGP wil onder meer een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een helder

specialismengebouw, met een maatschappelijk relevante en herkenbare beroepsidentiteit en het stimuleren van kwalitatief hoogwaardige competentiegerichte psychologieopleidingen.

Rol Zorginstituut Nederland

Alhoewel het CSGP de wens begrijpt om wettelijke reglementatie van de Wet BIG beroepen zorgvuldig vorm te geven, is hij van mening dat de gewenste zorgvuldige afweging om al dan niet tot regulering over te gaan in het geval van de specialismen zoals bedoeld in artikel 14 van de Wet BIG al wordt gemaakt door het desbetreffende college. Het CSGP vraagt zich dan ook af welke voordelen de Minister ziet als het gaat om een eventuele rol van het Zorginstituut met betrekking tot het al dan niet reguleren van de specialismen in de zin van artikel 14 van de Wet BIG.

Opname orthopedagoog-generalist

In de brief van 23 juni jl. betreffende het advies inzake aanpassing AMvB's heeft het CSGP al kort zijn visie op de opname van de orthopedagoog-generalist gegeven aan mevrouw Schippers. Volledigheidshalve is deze brief als bijlage toegevoegd en voor een wezenlijk deel opnieuw opgenomen in deze brief. Alhoewel het CSGP het eerder gegeven advies nog steeds onderschrijft ziet hij gezien de recente ontwikkelingen zich wel genoodzaakt om het advies op enige onderdelen aan te passen. Ongewijzigd blijft de kern van het advies van het CSGP dat het huidige beroepengebouw van de psychologieberoepen in samenspraak met de veldpartijen grondig geëvalueerd dient te worden waarbij er gekeken kan worden naar de mogelijkheid om tot één psychologisch basisberoep te komen overeenkomstig de inrichting van de systematiek van de artsen en tandartsen.

Onvoldoende taakonderscheid

Vooropgesteld wijst het CSGP erop dat hij het bestaansrecht van de orthopedagoog-generalist niet wil ontkennen. Hij is echter eveneens van mening dat de toevoeging van een nieuw basisberoep in de huidige situatie zal leiden tot meer verwarring en taakonduidelijkheid binnen de psychologieberoepen. Dit zal uiteindelijk ten koste gaan van het patiëntenbelang omdat er onvoldoende taakonderscheiding is tussen de (na een eventuele opname) drie basisberoepen. De overlap tussen de drie beroepen is in de optiek van het CSGP erg groot. Daar komt bij dat afgezet tegen de andere basisberoepen van artikel 3, niet goed valt te verklaren waarom er voor de psychologie drie basisberoepen nodig zijn. Het CSGP heeft na lange beraadslaging niet anders kunnen concluderen dan dat die verklaring er niet is.

Alternatieve regulering

Het lijkt er op dat de verschillen tussen de beroepen niet zozeer in de vakinhoud zitten, als wel in het 'perspectief' of de 'visie' van waaruit het vak wordt beoefend. Dit lijkt het CSGP niet de juiste grond voor de erkenning van een vakgebied als basisberoep in artikel 3 van de Wet BIG. Het CSGP meent dat het psychologische aspect slechts een beperkt deel van de werkzaamheden van de orthopedagoog-generalist betreft. Het is dan ook de vraag of opname als een psychologisch basisberoep de gewenste route is, het is ook goed voorstelbaar dat de

gewenste afbakening op verenigingsniveau of door het CSGP wordt vastgelegd. In zijn eerdere advies heeft het CSGP gesuggereerd te kijken of de toevoeging van de orthopedagoog-generalist wellicht een voorlopig karakter zou moeten hebben. Het CSGP gaat er gelet op de voorgestelde wijziging tot definitieve opname van de orthopedagoog-generalist in de Wet BIG vanuit dat dit geen optie is gebleken.

Herziening beroepenstructuur

Het CSGP heeft tevens gekeken naar een alternatieve beroepenstructuur en daarop overwogen of het niet mogelijk is te komen tot één basisberoep in de psychologie, in plaats van drie. Of dat er één basisberoep in de psychologie en bijvoorbeeld één basisberoep in de pedagogiek wenselijk is.

Het is niet aan het CSGP om zich uit te laten over de inrichting van de beroepenstructuur, maar het is wel de taak van het CSGP om zich uit te spreken over de huidige en toekomstige regelgeving die daarmee samenhangt. De discussie over de toekomstige beroepenstructuur in de psychologie is dusdanig principiële, dat die niet door alleen het CSGP maar ook en vooral door de betreffende verenigingen en uw ministerie moet worden gevoerd. Die discussie is niet eenvoudig en zal de nodige tijd vergen. Het is dan ook de vraag of hangende die discussie de orthopedagoog-generalist als basisberoep moeten worden toegevoegd, of dat die toevoeging een ander karakter zou moeten hebben.

Conclusie

Samengevat is het CSGP van mening dat een brede discussie met het veld over de herziening van de inrichting van de beroepenstructuur, uiteraard inclusief de vertegenwoordiging van de orthopedagoog-generalist, zal leiden tot een duurzame oplossing waarbij alle beroepen tot hun recht komen en het welzijn van de patiënt ten volste gebaat is. Het CSGP zou aan die discussie graag bijdragen. In afwachting van de uitkomst van voorgenoemde discussie acht het CSGP het niet opportuun om een nieuw psychologisch basisberoep aan artikel 3 van de Wet BIG toe te voegen.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog nadere vragen hebben dan hoor ik het uiteraard graag.

Met vriendelijke groet,

Het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut.

Namens deze,

Prof. Dr. M.J.H. Huibers,

Voorzitter

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. mevrouw drs. E.I. Schippers
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Utrecht, 23 juni 2017

Betreft: Advies inzake aanpassing AMvB's

Geachte mevrouw Schippers,

Ingevolge artikel 16, tweede lid van de Regeling Gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut, basisberoep en specialismen (RGP) van de FGzPt heeft het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut (CSGP) tot taak om u te adviseren omtrent – kortgezegd- hetgeen in de beide AMvB's het Besluit gezondheidszorgpsychologie en het Besluit psychotherapeut staat. U bereidt een actualisering van beide besluiten voor alsmede de toevoeging van de orthopedagoog generalist als basisberoep in artikel 3 van de Wet BIG. Voorts is ons bekend dat tevens een verzoek aan u voorligt om ook de kinder- en jeugdpsycholoog als basisberoep in artikel 3 van de Wet BIG op te nemen. Graag maakt het CSGP van de gelegenheid gebruik om u hierover te adviseren.

Status advies

Deze voorliggende brief met twee bijlagen dient u te beschouwen als het voornoemde advies. De kern van het advies bestaat uit deze bijlagen. De bijlagen betreffen een voorstel tot aanpassing en actualisering van het huidige Besluit gezondheidszorgpsychologie en het Besluit psychotherapeut. Daaraan is toegevoegd een concept-tekst voor een AMvB voor de orthopedagoog generalist en een concept-tekst voor een AMvB voor de kinder- en jeugdpsycholoog.

De teksten van de AMvB's zijn tot stand gekomen in samenwerking met de verenigingen FGzPt, NIP, NVO, NVP en NVGzP. Desgevraagd heeft ook vLOGO advies uitgebracht ten aanzien van de AMvB's. Omtrent de teksten van de AMvB's bestond in grote lijnen consensus tussen voornoemde verenigingen en het CSGP. Op basis van die concept-AMvB's heeft het CSGP het advies opgesteld. De adviestaak van het CSGP is te beschouwen als een zelfstandige bevoegdheid van het CSGP, in lijn met de in de RGP beschreven onafhankelijkheid van het CSGP. Dat betekent dat het CSGP weliswaar advies uitbrengt, maar niet namens voornoemde verenigingen. Desondanks tracht het CSGP in dergelijke adviezen zoveel mogelijk het gevoel van het veld te incorporeren. Dat is ook met het voorliggende advies het geval. Tegelijkertijd is niet uit te sluiten dat een of meer verenigingen u alsnog rechtstreeks benaderen over deze AMvB's of dit advies.

AMvB's overstijgend advies

Alvorens in te gaan op het advies, hecht het college er aan meer overstijgend het volgende aan u mee te geven. De vergelijkbaarheid van en de sterke overlap tussen de vier AMvB's heeft bij het

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

CSGP de vraag opgeworpen, of de toevoeging van de orthopedagoog generalist en de kinder- en jeugdpsycholoog wel een juiste stap is. Alhoewel de beslissing daarover uiteraard aan u en de politiek is, wil het CSGP er nadrukkelijk op wijzen dat de overlap tussen de vier beroepen toch wel erg groot is. Daar komt bij dat afgezet tegen de andere basisberoepen van artikel 3, niet goed valt te verklaren waarom er voor de psychologie vier basisberoepen nodig zijn. Het CSGP heeft hier lang over beraadslaagd en kan niet anders concluderen dan dat die verklaring er niet is. Alhoewel het CSGP niet wil ontkennen dat er bestaansrecht is voor de beroepen orthopedagoog generalist en kinder- en jeugdpsycholoog, is het de vraag of de afbakening van die beroepen moet zijn verankerd in artikel 3 van de Wet BIG. Het lijkt er immers op dat de verschillen tussen de beroepen niet zozeer in de vakinhoud zitten, als wel in het 'perspectief' of de 'visie' van waaruit het vak wordt beoefend. Dit lijkt het CSGP niet de juiste grond voor de erkenning van een vakgebied als basisberoep in artikel 3 van de Wet BIG. Bovendien is ook goed voorstelbaar dat die afbakening op verenigingsniveau of door het CSGP wordt vastgelegd. Het CSGP heeft daarop overwogen of het niet mogelijk is te komen tot één basisberoep in de psychologie, in plaats van vier. Of dat er één basisberoep in de psychologie en bijvoorbeeld één basisberoep in de pedagogiek wenselijk is. Het is niet aan het CSGP om zich uit te laten over de inrichting van de beroepenstructuur, maar het is wel de taak van het CSGP om zich uit te spreken over de huidige en toekomstige regelgeving die daarmee samenhangt. De discussie over de toekomstige beroepenstructuur in de psychologie is dusdanig principiële, dat die niet door alleen het CSGP maar ook en vooral door de betreffende verenigingen en uw ministerie moet worden gevoerd. Die discussie is niet eenvoudig en zal de nodige tijd vergen. Het CSGP zou aan die discussie graag bijdragen. Het is dan de vraag of hangende die discussie de orthopedagoog generalist en/of de kinder- en jeugdpsycholoog als basisberoep überhaupt moeten worden toegevoegd, of dat die toevoeging een voorlopig karakter zou moeten hebben, of dat het AMvB-traject zou moeten worden uitgesteld. Dat gezegd hebbend, gaat het CSGP hieronder graag in op het onderhavige advies.

Proces m.b.t. de AMvB's

Nadat de beide vigerende AMvB's zijn geactualiseerd is daaraan de AMvB voor de orthopedagoog generalist toegevoegd, naar analogie van beide vigerende AMvB's. Deze drie AMvB's zijn vervolgens met elkaar vergeleken en waar mogelijk geharmoniseerd. De bepalingen met dezelfde strekking zijn qua formulering gesynchroniseerd. Vervolgens is als laatste de AMvB voor de kinder- en jeugdpsycholoog toegevoegd, naar analogie van de andere drie AMvB's. Het CSGP wil benadrukken dat een complicerende factor in dit geheel is dat de toevoeging van de orthopedagoog generalist als basisberoep een voornemen is dat nog door wetgeving geformaliseerd dient te worden. In die zin is de toevoeging van de orthopedagoog generalist nog niet definitief, maar zal wel worden meegenomen met de aanstaande wetswijziging van de Wet BIG, zo begreep het CSGP. De toevoeging van de kinder- en jeugdpsycholoog als basisberoep zit nog in een stadium daarvoor. Ten aanzien van de kinder- en jeugdpsycholoog is op dit moment nog niet zeker of u voornemens bent dit beroep aan artikel 3 toe te voegen. De formalisering van die toevoeging is daarmee nog onzekerder dan de toevoeging van de orthopedagoog generalist. Op verzoek van het NIP heeft het CSGP ook voor dit beroep een concept-AMvB opgesteld en toegevoegd als vierde AMvB.

Het CSGP heeft de voorliggende AMvB's opgesteld als waren deze alle vier als basisberoep onderdeel van artikel 3 van de Wet BIG. Mocht de orthopedagoog generalist niet worden toegevoegd, dan zal de tekst van het concept Besluit gezondheidszorgpsycholoog alsnog aangepast moeten worden, omdat in het voorliggende concept de pedagogiek vanwege de mogelijke komst van de orthopedagoog generalist uit de opleiding is gehaald.

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

Verschillen tussen de gebieden

De harmonisatie en synchronisatie heeft de vergelijking van de vier psy-beroepen sterk vereenvoudigd. De meeste bepalingen zijn immers identiek, sommige bepalingen wijken inhoudelijk van elkaar af. De keerzijde daarvan is dat nu sterk naar voren komt hoeveel overlap er tussen de vier beroepen zit. Om aan te geven dat de beroepen toch ook van elkaar verschillen wordt hierna aangegeven wat de kern van elk van de vier beroepen is. De omschrijvingen van de gezondheidszorgpsychologie, psychotherapie en orthopedagogiek zijn eerder bij brief van 28 april 2016 door het NIP, de NVP, de NVGzP en de NVO aan u kenbaar gemaakt. De kinder- en jeugdpsychologie is in dit advies hieraan toegevoegd.

De gezondheidszorgpsychologie omvat de preventie, diagnostiek, indicatiestelling, begeleiding en behandeling van psychische stoornissen en complexe psychische problemen in de levenssfeer en bij lichamelijke ziekten en invaliditeit.

De psychotherapie omvat het diagnosticeren en behandelen van met name complexe, vaak in de persoonlijkheid gewortelde psychische stoornissen.

De orthopedagogiek omvat preventie, onderzoek, diagnostiek, behandeling en begeleiding van personen met een bepaalde stoornis of personen die zich vanwege hun beperking in een persoonlijke afhankelijkheidsrelatie bevinden, binnen de complexe pedagogische context.

De kinder- en jeugdpsychologie omvat preventie, onderzoek, diagnostiek, indicatiestelling, begeleiding en behandeling van kinderen en jongeren tot in (mentale) volwassenheid, vanuit het perspectief van optimale ontwikkeling door de levensloop heen, zonder, met of ondanks het bestaan van psychische stoornissen.

Relatie met het Kwaliteitsregister Jeugd

Met de mogelijke komst van de basisberoepen orthopedagoog generalist en de kinder- en jeugdpsycholoog rijst de vraag of er een relatie is tussen gezondheidszorgpsychologen, kinder- en jeugdpsychologen en orthopedagoog generalisten die tevens zijn ingeschreven in het Kwaliteitsregister Jeugd. Het komt vaker voor dat professionals zijn ingeschreven in verschillende registers, wettelijke of verenigingsregisters en dat leidt ook nu al tot verschillende titels of kwalificaties. Dit is een manier voor professionals om zich te profileren, maar daar moet de professional wel moeite voor doen. Zij zullen moeten voldoen aan de eisen die per register kunnen verschillen om zich te kunnen inschrijven. Zij zullen zich dan vervolgens ook bij elk register moeten herregistreren. Dat is kosten- en lastenverhogend, maar het is de keuze die de professional zelf maakt. Een specifiek aandachtspunt is dat het voor registratie in het kwaliteitsregister jeugd wel mogelijk is om via een individueel traject een postmasteropleiding te volgen en voor de psy-beroepen in de Wet BIG niet.

Opleidingsonderdelen voor de vooropleiding

Het CSGP heeft zich nog afgevraagd of de opleidingsonderdelen die staan opgesomd in artikel 6, derde lid nog steeds actueel zijn. Dit houdt mede verband met het feit dat ook de universiteiten in de vooropleidingen steeds meer competentiegericht opleiden. De in dit artikel genoemde opleidingsonderdelen lijken, zoals ze nu zijn geformuleerd, hier niet zondermeer bij aan te sluiten. Het CSGP heeft daartoe contact gezocht met de Kamer psychologie en de Kamer pedagogiek. Daaruit bleek dat de opleidingsonderdelen zoals in de AMvB's grotendeels nog steeds voldoen.

COLLEGE SPECIALISMEN GEZONDHEIDSZORGPSYCHOLOOG EN PSYCHOTHERAPEUT

Opleidingsmethoden

In het Besluit psychotherapeut is in artikel 13 een opsomming van de behandelmethoden gehandhaafd op verzoek van de NVP. De achtergrond van dat verzoek is dat artikel 27 Wet BIG naar de behandelmethoden verwijst. Het CSGP meent dat de behandelmethoden niet thuishoren in een AMvB maar flexibeler zijn onder te brengen in de raamplannen voor de opleiding of zo nodig in de regelgeving van het CSGP. Als u meent dat de behandelmethoden wel in de AMvB horen, dan zou dit ook moeten gelden voor de andere psychologische beroepen en zouden die methoden nog moeten worden toegevoegd aan de AMvB's.

Overgangsregeling

In de AMvB's voor de orthopedagoog generalist en de kinder- en jeugdpsycholoog is ook voorzien in een overgangsregeling. U dient dit te beschouwen als een eerste aanzet daartoe. Het CSGP adviseert u bij de voltooiing van de AMvB's nog nadrukkelijk stil te staan bij deze overgangsregelingen en na te gaan of de voorgestelde overgangsregelingen afdoende zijn. Het CSGP is u daarbij graag behulpzaam.

Vervolgstappen

Het CSGP heeft er bewust voor gekozen om het advies praktisch en kort te houden en hoopt dat het bijdraagt aan de aanpassing van het vigerende Besluit gezondheidszorgpsycholoog en het Besluit psychotherapeut en de mogelijke toevoeging van de basisberoepen orthopedagoog generalist en de kinder- en jeugdpsycholoog. Het CSGP gaat ervan uit dat dit advies nog de nodige vragen bij u zal oproepen. Het CSGP is uiteraard graag bereid deze te beantwoorden, hetzij schriftelijk, hetzij tijdens overleg. Het CSGP zou het in elk geval zeer op prijs stellen betrokken te worden bij het verdere vervolg van dit advies en op de hoogte te worden gehouden van het proces van de voltooiing van de AMvB's.

Met vriendelijke groet,

Het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut,

Namens deze,

Prof. dr. M.J.H. Huibers,

Voorzitter